

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok -- 4 koruny -- hal. Na pol roka -- 2 " -- " Na štvrt' roka -- 1 " -- " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
---	---	--

Kresťanská ľudová strana k volebným občanom.

Krajinským snem rozpustili. Rozpustenie toto je nnezákonné, bo v stave ex-lexu a skrze to ťažkú urážku utrpel, poťažne zabezpečenia ústavných práv X. zákonný článok r. 1867, za ktoré rušenie zákona celé bremeno zodpovednosti obťažuje vládu.

Úlohou národa je prítomne, aby vláde, ktorá proti vôli krajinského obyvateľstva a proti verejnej mienke odhodlala sa ku správe krajinských záležitostí, primeranú dal odpoveď.

Vláda skrze rozpustenie snemu vyzvala posúdenie národa. Odvoláva sa na vôľu ľudu, keď postavila sa proti vôli parlamentu. Vôľa ľudu prejavuje sa len pri čistej a statočnej volbe. Predovšetkým preto nad tým budeme strážiť, aby ľud ani násilensvom, ani podplácaním hatený nebol v užívaní toho najväčšieho práva, ktoré volebným občanom našim prislúcha a bi-lagovať budeme každú ruku, ktorá by opovážila sa uraziť toto právo a udusiť vôľu národa. Obránime toto právo, ktoré v unctioni držiať dvojnásobnou povinnosťou je vlády a každej vrchnosti.

Kresťanská ľudová strana snemová v povedomí statočne vyplnenej povinnosti vystupuje pred národ. S opravdivým seba-povedomím poukazuje na dosiahle úspechy, ktoré vážne prevyšujú počet jej členov a v nezklatej vy-trvalosti pri jej zásadách odvoláva sa na neu-menšenú jej mravnú silu, ktorou premo-hla búrky, aké zničily a rozdrúzgaly iné stránky.

Bezžistne a bez odplaty bojovala kresťanská ľudová strana za času zápasov národných a keď z dôvery národa súčasnila sa v podporovaní vlády z koalície utvorenej, učiniť mohla to s tým seba-povedomím, že po vyplnení svojej úlohy, z pomedzi koalizovaných stránok, neporušenými zásadami a v nezklatej sile údov pred súd národa postaví sa môže jedine kresťanská ľudová strana.

Vzbudila a po čas súčasnenia sa vo vláde z koalície utvorenej, kresťanská ľudová strana upevnila v spoločnosti kresťanské seba-povedomie, ktoré liberálne vlády cez štyridsať rokov snažily sa vykoreniť zo srdca obyvateľstva krajinského. Národnú politiku postavila na pôvodný základ kresťanský, premo-hla chůlostivé poddávanie sa a tú tahostajnosť, ktoré obyvatelstvo krajinské uponižovali, ako hračku snáh protinárodných. Prekazila tie pokusy, ktorými mravné poklady krajinské, slubami nesplnitelnými hodiť chceli ako obeť politických figlov.

Kresťanská ľudová strana obránila náboženské školy, obránila právo cirkvi k vyučovaniu, neurážajúc pri tom práva, ktoré na tomto poli prislúchajú konfessiam a recipovaným náboženstvám. Zahatila šírenie sa revoluonárneho dusha v školách, pri tom ale zvláštou pečov sledovala každé odvetvie verejnej výučby a kým z jednej strany všade uplatňovala svoj vplyv, aby sodpovedne hmotným silám štátu vyviňovali sa všetky kulturné ústavy, z druhej strany ale pri náboženských školách uskutočnila polepšenie hmotného stavu učiteľov.

S celým dôrazom vystúpila v záujme ma-

lých hospodárov, matých priemyselníkov a robotníckej triedy, ako aj k podpore duševnou prácou zaoberajúcej sa intelligencie a k vyhoveniu oprávnených kultúrnych nárokov tejto triedy. Podporovala spolkové ustanovizne a súčasnila sa v utvorených spoločenských pohyboch, ktoré za úlohu vzaly si napomáhanie v hospodárskom ohľade slabého ľudu.

Sodpovedne silám svojim spoluúčinkovala pri utvorení nového daňového zákona, pri ulavení tiarch roľníkov, malých priemyselníkov a ľudu robotníckeho skrze zníženie pozemkovej dane, ustálenie od dane slobodnej najmenšej čiastky k výžive potrebnej (minimum existencie) vyššie odanenie veľkého kapitálu, stavanie domov robotníckych a sriadenie právnych pomerov medzi poľnohospodárskou čeladou a zamestnávateľmi jestvujúcich.

Vynesenie zákona o ústavných garanciach neohrožene podporovala mohútnym vplyvom svojim a pracovala zmužile na predĺžení zákona o kuriálnom súdnictve.

Žiadala s podporou svojou zmenu exekučného zákona, jakožto uskutočnenie tej ľudskej zásady, že zadlžený, do hospodárskeho poklesku vohnatý ľud ochrániť treba pred žobráckou palicou.

Uskutočnila modifikáciu zákona o úžernictve a skrze toto hladela ulaviť tú hroznú záhubu, do ktorej náš ľud uvalila hospodárska politika liberálna.

Kresťanská ľudová strana odrazila tie prechmaty, ktorými z prázdnych hesiel živoriaci liberáli a socialdemokrati napádali slobodu svedomia. V známej záležitosti Barkóczy-ho a Koczurek-a obránila právo sebaapovedomého ľudu katolíckeho k slobodnému vyznávaniu svojho nábožensiva a utlačila opovážlivé pokusy, ktorými náboženskému presvedčeniu verných občanov a úradníkov, bezbožní kriklúni urážali.

Uskutočnila sriadenie kongruy katolíckeho duchovenstva.

Kresťanská ľudová strana po čas vlády z koalície utvorenej patriť môže na celý rad víťazstva a utvorenie nejednej spasonosnej ustanovizne považuje za víťazstvo svojho vlastného programu.

Kresťanská ľudová strana až do konca

pevne držala sa tej povinnosti, ktorú na seba vzala koalícia ohľadom národa a kráľa: uskutočnenie najhlavnejšej úlohy koalície, *prevedenie totiž volebnej reformy*. Volebná reforma nebola prevedená, zodpovednosť za to padá ale na tie stránky majority, ktoré nasnovaním zcela zbytočných bojov, prekazily vyplnenie tejto povinnosti. Udalosti, aké na to povstaly, svedčia o tom, že túto reformu teraz snažia sa uskutočniť stránky národu neprajné a to proti samému národu. Prebúdzajú sa už ľudia liberálneho systému cez štyridsať rokov krajinu hubiaceho, ba zjavujú sa aj figúry tmavej doby darabontov, ktorých z dejišťa verejného účinkovania raz už celkom vymietol rozhorčený národ. Za vzkriesenie starého systému nech znášajú celú zodpovednosť tí, ktorí z dyctivosti po vláde, krajine na krky uvalili politiku prevratu.

Znaky tonoto prevratu, bohužiaľ, už všade sa ukazujú. Panovanie náruživosti do potupných škandálov vohnalo celý náš život parlamentárny, ústavná správa zasekla, nastal ex-lex v celom živote štátnom, stojíme pred hospodárskym pokleskom, terror socialdemokratov a liberálov hrozí slobode občanov. Kým tí, čo na vláde sa nachodia, biedu a útrapy vyuzitkujú k utlačeniu národných snáh, z inej strany záhubné zásady freimaurerov vztekly napádajú kresťanský charakter krajiny. Dobré sa vodí u nás každému tulákovi, ktorý slovom alebo perom pracuje na zničení kresťanskej spoločnosti, ktorý ohlasuje olúpenie cirkvi a ktorý snaží sa zfalšovať práva ľudu. Táto doba nastáva nám skutočne, veď správa krajiny nachodí sa v tých istých rukách, ktoré zfalšujú alebo utlačiac už jednú právo spolčovania, shromažďovania sa a právo volebné, ako aj slobodu tlače, záhubným panovaním oslabily krajinu v minulosti. Demoralizovaly celý život verejný, keď odplácajú, zapieranie zásad, v minulosti zarovnak ako prítomne, zvláštou pečov hľadia na to, aby masťnej odplaty dostali politickí renegáti.

Povstáva znovu politika, kresťanstvu nepriateľská, ktorá o vieru, mravy a majetky pripravuje ľud pospolitý!

Kresťanská ľudová strana snemová proti týmto zámerom volá ľud pod svoju zástavu.

Dnes, keď vláda na základe všeobecného volebného práva, prevzala správu krajiny, kre-

stfanská ľudová strana verne k jej starému programu a povinnosti, akú v koalícii vzala na seba ohľadom kráľa a národa, s dôrazom žiada *utvorenie volebnej reformy*, tak aby každá vrstva spoločnosti, celok národa, vziať bol do šancov konštitúcie. Konštitúcia krajiny spočívať má na najširších vrstvách ľudu, ako aj potrebné je, aby pri správe osudu krajiny slovo svoje pozdvihnúť mohol každý, čo daňou krve a peňazí slúži vlasti. Reformu volebného práva považujeme my za tak neodolateľnú povinnosť národa, že si zvlášte záležať dáme na tom, aby v rukách tých ľudí, ktorí dnes na jazyku nosia všeobecné volebné právo, pri tom ale pracujú na vzkriesenie starého liberálneho systému, nezaničila táto volebná reforma, ako cez dlhé desaťročia počas jejich panovania, bojujúc sa o jej moc, ani najmenšieho nepodnikli, aby ľud prišiel k politickým právam.

S volebnou reformou potrebné je aj spravodlivé rozdelenie volebných okresov a zákonné zabezpečenie čistého prevádzania volieb. Smutné poučenie minulosti: neslýchané násilností páchané na ľud kresťanský, keď zásadám svojím verne používal politickým právom svojim, nie zriedka upotrebované vojenské bajonety, vyhrážania, zneužívania pri hlasovaní, všetko na to upozorňuje, že pri utvorení volebnej reformy najväčšie garancie treba vziať do zákonníka, aby pri čistých voľbách objavila sa pravá vôľa ľudu.

Treba, aby najsúrnejšou prácou krajinského snemu bolo utvorenie **autonomie katolíkov**. Veľká urážka je to pre katolicizmus Uhorska, že nemôže prísť ku svojmu zákonom zabezpečenému právu, kdežto autonómia konfessii už dávno prekvitá. Kresťanská ľudová strana už od počiatku jej jestvovania žiadala utvorenie autonómie, liberálne vlády ale zmarily všetky jej snahy. Ako koalícia dostala sa na vládu, kresťanská ľudová strana podujala všetko možné, aby autonómia prevedená bola prvej než koalícia vyplní iné jej úlohy. Žiadali sme, aby návrh o autonómii utvorený bol pred volebnou reformou. Kým ale Apponyi vyhotovil jeho návrh o autonómii, Andrassy predstrel snemu zákonný návrh o volebnej reforme. Na politickom horizonte zdvíhajúce sa mračná, k tomu rozhodnutiu povzbudily vládu, že pred pojednáva-

vaním volebného práva iné vážne a medzi politickými stránkami pokoj rušiacie návrhy nevyznačí k pojednávaniu. Kresťanská ľudová strana vidiac tento stav vecí, k uskutočneniu autonómie zaraz hľadala garanciu. Previedla aj, že členovia vlády k tomu sa zaviazali, že po zakončení pojednávania o volebnej reforme, lež pred pojednávaním návrhu o novom rozdelení volebných okresov, na denný poriadok postavený bude zákonný návrh o autonómii katolíkov.

Kresťanská ľudová strana není tomu na príčine, že i zabezpečenie vlády nevedlo k úspechu, následkom zaseknutia práceschopnosti parlamentu. Že autonómia katolíkov pod koalíciou prevedená nebola, za to tiež zodpovedná je Justhová strana.

Kresťanská ľudová strana ale ako v minulosti, tak aj napozatým zo všetkej sily svojej bojovať bude za autonómiu katolíkov, od ktorej očakávame osilnenie katolíckej spoločnosti a úfame na celej čiare dosiahnuť väčšinu zaujatost o záležitosti cirkevné.

Obranu náboženských škôl a všetkých práv cirkevných považujeme i ďalej za najhlavnejšiu povinnosť našu, bo dobre vieme, že bohabojný, mrevný ľud vychovávať možno len v školách náboženských a že jestvovania katolíckej spoločnosti najväčším zabezpečením je náboženská škola, S najväčšou prísnosťou vystupovať budeme proti všetkým navalom, ktorými zo stránky vlády alebo cestou tlače cirkev napádajú. Odhodlane postavíme sa proti tým neustále zmáhajúcim sa agitáciám, aké v **ložach** freimaurerských a v novinách kresťanstvu nepriateľských ztvárajú proti majetkom cirkevným. Tí rytieri s tromi hviezdami, čo cirkevné majetky silou-mocou chcejú sekularizovať, jestli opustia ich lôže a opovažia sa vystúpiť na politické dejisko, najdú proti sebe kresťanskú ľudovú stranu.

Hospodárskej a sociálnej politiky našej hlavnou zásadou je: osilnenie hospodárskej spoločnosti, liberálnym systemom zcela zanedbanej a na okraj zaniknutia privedenej; zabezpečenie hmotného blaha malých ľudí a robotníckej triedy. Základom blahobytu krajiny sú malí hospodári, agrárna politika krajinská ale ešte vždy nespícha ku pomoci pod farchami,

aké sú dane a dlžoby, klesajúcim malým hospodárom. Hmotné osilnenie poľnohospodárskej triedy, uľahčenie stavu jej, polepšením verejnej správy, zabezpečenie jej práv, i na ďalej za hlavnú úlohu považuje si kresťanská ľudová strana. V sociálnych prácach ale tiež nesmieme zaostávať. Sodpovedne pomerom našej vlasti ďalej treba budovať na započatom základe. Polepšenie stavu a sriadenie pomerov robotníckej triedy zvláštnou potrebnosťou je štátu a spoločnosti, bo veď nespokojnosť a bieda deň po deň vždy viac ľudí ženú do tábora socialdemokratov. Ku pomoci treba prispieť aj triede priemyselníkov, bo veď malých priemyselníkov u nás docela ožobračila tá priemyselná politika, ktorá veľkú horlivosť prejavuje v subvencionovaní fabrík, nie na tolke z lásky k priemyslu, ako z politických príčin. V záujme malých priemyselníkov žiadame preto s úplným dôrazom, aby od dávna odkladaná revízia priemyselného zákona konečne už raz prevedená bola.

Budapešť, dňa 26. marca 1910.

Gróf Aladár Zichy

predseda kresťanskej ľudovej strany.

Štefan Rakovszky

podpredseda.

Štefan Adamovich,
Michal Artim,
Edmund Beniczky,
Koloman Brestyensky,
Franc Buzáth,
Ján Csernoch,
Franc Csizmadia,
Franc Darányi,
Alexander Ernszt,

Otto Förster,
Jozef Farkas,
Emil Gyuriss,
Dezider Ajtics-Horváth,
gróf Ladislav Hunyady,
Julius Jánoky-Madocsányi,
Alexander Karácsony,
Pavel Kovács,
gróf Gejza Majláth,

Ján Molnár

podpredseda.

Ladislav Mednyánszky,
Albert Nyáry,
Augustin Ochaba,
Albert Rakovszky,
Alexander Simonyi-Semadam,
Georg Szmrecsányi,
Štefan Tálos,
Karol Wildfeuer,
Mikuláš Zboray.

Skutočná opozícia.

Brány krajinského snemu 22. marca kráľovskou rečou zatvorili pred tými ablegátmi, ktorí pri posledných voľbách dostali mandáty. «Po účinkovaní skoro cez štyri roky trvajúcim, ústavne dejstvovanie krajinského snemu a s tým, ústavných činiteľov (kráľa a parlamentu) v záujme krajiny nevyhnutne potrebné súmyselné spoluúčinkovanie zasekly!» Toto sú slova krajinský snem rozpúšťajúcej trónnej reči. Tieto

Na kresťanskej ľudovej strane zástave, ktorá ostala vždy nepoškvrnene čistá, ktorej zásady nezmenily sa nikdy, vypísaná bola vždy kresťanská politika ľudová. S touto zástavou obracame sa k ľudu Uhorska.

Ideme do boja! Vláda, jejžto skutky už po-sial boly nezákonné, vyzýva nás na bojište. Sila naša záleží v tom povedomí, že s nami drží ľud, ktorý vieru a vlasť svoju nezapredá, nezlakne sa nezákonného násila, ktorý slubami omámí, peňazmi zakúpiť nemožno.

Volební občania, vy ste sudcovia politických stránok. Do vašich rúk vložená je teraz budúcnosť našej krajiny.

Nezabudzajte, že vaše právo je spolu aj povinnosť, ktorú plniť slobodno je len spôsobom statočným.

Do boja ideme za ľud. Za vieru, práva a blaho ľudu budeme bojovať, zákonnou a ústavnou zbraňou, pod zástavou kresťanskou. Zvíťazíme aj s pomocou kresťanského ľudu!

Slová bohužiaľ z cela odpovedajú pravde. Mnoho sme očakávali od krajinského snemu svolaného pred štyrmi rokmi. Opraty krajinskej správy vzali do ruky najlepší a najväznejší mužovia politickí. Dali sa aj odhodlane do roboty. Odstránili najprv rúmy, aké ostaly po vláde darabontov. Potom ale začali udatné utvorovať pre krajinu nevyhnutne potrebné zákony a ustanovizne.

Sotva však pokročili v započatej ťažkej práci, keď nepriateli verejného poriadku vztekale začali

napádať tehdajšieho ministra pravosúdia. Ten aj prinútený bol opustiť ministerstvo. Za jeho nástupca spomínali Ludvika *Holló*, Aj o tom bola reč, že by utvoril sa malo osobitné ministerstvo železničných záležitostí a na toto miesto že treba vymenovať grófa Teodora *Batthyányiho*, vtedy sa ukázalo, že vo veľkej stránke neodvislých nachodia sa takí ľudia, ktorí silou-mocou chápu sa na vládu a ktorí práve preto neni sú spokojní s koalíciou. Za ministra pravosúdia ale nebol vymenovaný Ludvik *Holló*, lež Anton *Günther*. Nespokojnosť neodvislých následkom toho trvala ďalej.

Sotva minulo niekoľko mesiacov a stolec nového ministra pravosúdia už začal sa klátiť. Tí, čo ním otriasali, nebol poznové nikto iný, ako *Holló* s jeho spoločníkmi. *Günther* zanechal ministerstvo, po ktorom druhí tak veľmi túžili. *Holló* a jeho druhovia darmo sa ale úfali bo zklamali sa náramne. *Wekerle* totiž nezaplnil ministerstvo pravosúdia, lež viedol ho sám. Družstvo *Batthyány-Holló* teda takto niako nemohli sa dostať ku vláde.

Vláda ako známo musí byť veľmi sladká, preto ľudia vždy náramne po nej dychtia. Aby aj dostali sa ku nej v prostriedkoch neni sú veľmi preberační. Aj táto driečna spoločnosť len skoro odhodlala sa ku práci. *Urobme nemožnou každú ďalšiu osožnú prácu, prekážajme spoluostávanie koalizovaných stránok, zničme panujúci verejný poriadok, rušme pokoj, stvárajme neporiadky, takto v mútnom ulodíme si snád drahú a milú nám vládu.* Takto špekulovali nespokojníci. Čo si vymysleli, to chceli aj hneď previesť. Vrhli na površie otázku samostatnej banky, bo dobre vedeli, že v tejto veci neni sú jednej mienky vodcovia koalície. *Tí, čo sa v tejto záležitosti vyznajú povedali, že včul razom, bez všetkého priechodu a bez každej prípravy, samostatnú banku možno bolo by postaviť len na veľkú škodu krajiny.* Po neváč nespokojníci toto tiež veľmi dobre vedeli, preto žiadali, aby samostatná banka bez všetkej prípravy a hneď postavená bola, aby týmto spôsobom spor utvorili medzi stránkami a k rozkladu prinútili koalíciu. Dobré ráтали. Ministerium koalície zadakovalo. Oni ale na čele s *Justhom* — ktorý medzi tým aj *Kossutha* vytísol z vodcovstva neodvislej strany — hneď začali jednať sa s hlavným apoštolom spoločnej banky s *Ladis-*

lavom Lukácsom, aby im kráľ odovzdal vládu a oni že vtedy budú celkom dobrí a tichí chlapi. Nepotrebnú oni potom žiadné vojenské výhody ako iné politické stránky a netreba im ani samostatnej banky, ba spokojní budú aj s tým keď im kráľ prisľúbi, že k postaniu samostatnej banky môžu prípravy robiť, oni potom ochotne príjmu aj tú volebnú reformu, ktorú vypracoval *Kristóffy* a vo Viedni veľmi ponúkajú, len nech vymenujú za ministerpredsedu *Justha* za ministra pravosúdia Ludvika *Holló*, za ministra obchodu Teodora *Batthyányiho*, *Arveda Te-*

Georg Szmrecsányi,
ablegátsky kandidát krestanskej ľudovej strany
okresu žambokrétskeho a považsko-bystrického.

lekiho za ministra orby atď. Do iných úradov postavili si tiež svojich kandidátov.

Lukács a jeho pomocníci vo Viedni zaiste naschvál vynechali z ministerstva *Justha*. Z tohoto potom povstala terajša krajinská trma-vrma.

A pachorif opovážia sa títo ľudia, ktorí krom banky všetkého sa zriekli, čo cez celý život ohlasovali a ľudu sľubovali? Krestanov v krajinskom sneme zastupovať chceli, by títo ľudia, ktorí v jejich tábore mali 17 židov ablegátov a ktorí už posial za ablegátov kandidujú len 34 židov!

Kresťanská ľudová strana nikdy nedriapala sa za masťnými hrncami. Kresťanská

Franc Buzáth,
ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej
strany okresu rumskeho.

ľudová strana nikdy nepredávala jej zásady na licitácii vo Viedni. Kresťanská ľudová strana ľud nikdy neopustila. Kresťanská ľudová strana nikdy a ničím neprispela k tomu aby staré liberálne mrtvoly znovu povstali z jejich zplesnelých hrobov. Kresťanská ľudová strana vždy verná bola jej programu. Jedine vážna a skutočne opozícia terajšej novej vlády je kresťanská ľudová strana, preto aj každý šľachetne a múdro smýšľajúci volič s dodrým svedomím podporovať môže jedine kresťanskú ľudovú stranu!

Volebné právo a povinnosť.

S veľkou zodpovednosťou je spojená táto vec. Všetkým od ablegátov čo od zákonodarcov závisí to, či vychádzajú zákony kresťanstvu, alebo bezbožstvu prajné. A hľa, kolkí katolíci nehľadia v tejto veci na hlas svedomie, lež len na judášsku mzdu alebo na hnusné bruchopasníctvo.

Volebné právo je to najväčšie u nášho ľudu. A preto ťažko môže jednat proti svojmu svedomiu, kto nehlasuje, alebo nesvedomite hlasuje.

Všetkým každého človeka prísnu povinnosťou je, prekaziť zlé a podporovať dobré. Politika ale môže veľa zlého navariť, keď volíme liberálov

za ablegátov: ale môže i veľa dobrého spôsobiť keď si volíme poriadnych ľudákov.

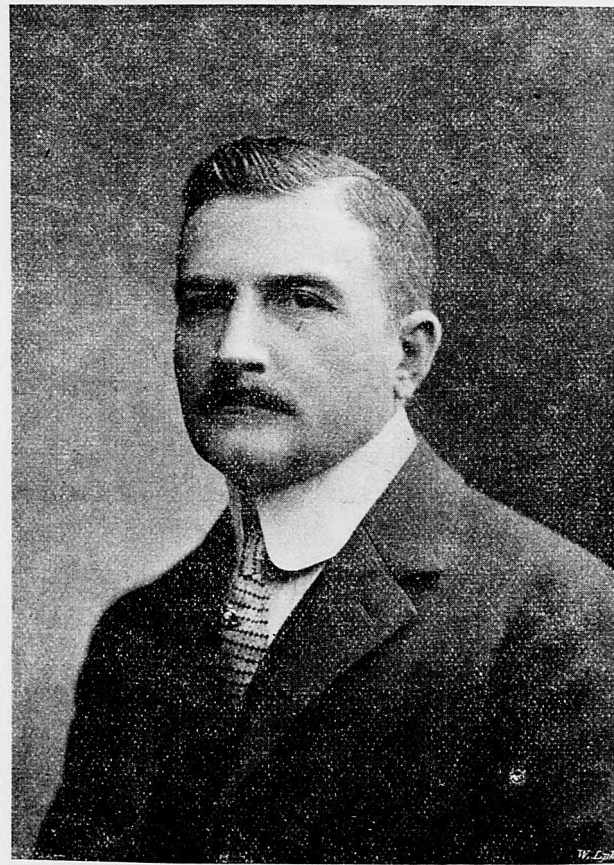
Aj to vieme, že len poriadnym kresťanom leží na srdci blaho vlasti. A veď každý občan je povinný a v svedomí zaviazaný užívať svoje občanské práva ku blahu vlasti.

Ale i samá cirkev má to právo žiadať od svojich detí, aby za zákonodarcov boli volení len takí ľudia, ktorým sú drahé zásady Kristom hlásané.

Keby katolíci takto smýšľali a jednali, vo Francúzsku by nepanovalo bezbožstvo, v Ríme by nebol mešťanosťom freimaurer žid Náthan, Ba všade i pre ľud by sa kuvaly zákony o veľa prajnejšie, lebo však liberáli väčším dielom len o obrezaných veľkokapitalistov stoja a za nich pracujú.

Tedy do svedomia čahajúcou vecou je, svedomite voliť.

Či je to ale u nás tak? Jako kedysi plakal

Gróf Béla Seher-Thoss,
ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany
okresu kőszegského.

Kristus nad Jeruzalemom, tak bych mohol plakať nad našim ľudom nejednej obce. Jeruzalem

si nepovšimol napomínania Kristové, čo ale hrozne oplakal a za čo hrozne musel trpeť ne-

Jozef Farkas,
ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany
okresá Zalaegerszeg.

skôr. Tak aj náš ľud, zvlášte pri kortešačke a pri volbe nevšíma si hlas svojho duchovného pastiera, hlasuje na liberálnych nepriateľov ľudu a náboženstva; a potom len vzdycha a bedáka, že sa o jeho záujmy nikto nestará.

Kto nesvedomite hlasuje, ten aj ostatným spoluobčanom kresťanským činí krivdu, lebo ľudu a kresťanstvu škodlivé zákony obťažujú nielen voličov ale i nevoličov kresťanov.

Jako je to teraz smutno vo Francúzsku. Kňazov zatvárajú, kostoly na divadlá premieňajú, katolíckym školám krky lámú reholníkov z krajiny vyhánajú, pvdobne Krista a svätých z úradných miestností vyhadzujú.

Tieto veci všetky môžeme prekaziť u nás, lebo však my katolíci sme vo väčšine. Len spolu držíme, pri volbe dľa svedomia hlasujme, radu duchovných otcov si všímajme, podlých prorokov falošných opovrhujme, na judášsku mzdu sa nelakomme.

Dr. Jozef N. Janda
dekan-farár.

Z Oravy.

Dolný Kubín.

Shromaždili sa starí tatári, liberáli, úradníci a židia s veľkým krikom v našom mestečku, aby zo stránky Khuenovej postavili si kandidáta.

Nuž čože za múdrosť si vyhútali? Kde je ten minister, čo ich bude zastupovať? Kde je ten chýrny, vážny, ctihodný človek, ktorého kubinsky okres by ako kandidáta zaslúžil?

Nenašli ministra. Chybuje im ten chýrny, vážny človek! Miesto toho — ľudia boží — našli spišiaka, cudzinca, terajšieho farára veličanského «Richtera». To hľadanie kandidáta ale bola len komedia; Richter preto bežal za «horúca do Pešti, preto sa vrátil tak náhlo do Khuenovej staroliberálnej stránky, preto za fõispána tak veľmi podporoval Csaplovicsa, aby za odmenu ovesili ho teraz na krk kubinského volebného okresu.

My ale dobre poznáme liberála Richtera. Poznáme ho z Tordošina, z Velkej Vsi, poznáme jeho skutky a vieme čo o ňom držať. Jeho kňazský stav nás nezaslepí. Prečo ani jeden kňaz z celej stolice neskočil, nepatrí ku tej Khuenovej strane, do ktorej sa on tak veľmi ponáhlal?

Karol Huszár,
ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany
okresu Šárvár.

Preto, lebo nášmu čestnému kňazstvu je prvšie náboženstvo. záujmy našej katolíckej viery,

ktorú vieru, ktoré záujmy ono neopusti ani za všetky Khuenovske mandáty.

Nám netreba cudzinca, nám netreba spíšiaka, netreba liberála, nech si on tam vystupuje, odkiaľ prišiel. My chceme ľudáka, Oravca. My chceme Slováka a nášho chlapáka! **Nech žije náš kandidát Georg Bulla.**

«Zidovský prepošt».

Židia doterajšku nemali len rabinov, ale od kedy neni sú spokojní s majetkami, ktoré v Uhorsku od pospolitého ľudu, od stredných zemanov a od veľkosľatkárov nadobudnuli a ešte aj naše cirkevné majetky nedbali by čím skorej shabať, aby takto naša krajina čo možno najskorej čiro-čisto židovskou sa stala — odtedy naši židia majú aj prepoštov, dekanov, farárov, aby pomocou týchto katolícky ľud tým istejšie zaslepili. Medzi týmito židovskými prepoštami prvé miesto zaujíma p. Alois Rudnay, bojnický prepošt. A aby nás nikto neupodozrieval, že vec preháname, odvolávame sa na samého pána prepošta, on sám vydá svedectvo, že pravdu hovoríme.

Alois Rudnay cíti sa byť povolaným na veľké veci a veľkú váhu klade na to, aby celý svet vedel, jaké myšlienky on vo svojej hlúpej kotrbe prechováva. I kým katolícki kňazi svoje myšlienky v katolíckych novinách uverejnia; bojnický pán prepošt v židovsko-freimaurerských novinách ich uverejňuje, asnaď preto, lebo katolícke redakcie zatvorily pred ním svoje dvere. Velkomožný pán prepošt bojnický aj nedávno uverejnil jedon článok v novinách židovsko-freimaurerských, ktoré sa menujú «*Ujság*», o čom inom, ako o ľudovej strane? V celkom nehodnom spôsobe na katolíckeho kňaza, začo naše katolícke noviny «*Alkotmány*» daly už odpoveď pánu prepoštovi, a úfame, že si pán Rudnay túto odpoveď do okna nevyloží. Pán Rudnay ale na silu chce byť «*chýrečným*» mužom a bezbožný článok preložil aj do slovenskej reči, a aby ho aj Slováci čítať mohli, uverejnil ho v myjavskom «*Obzor*»-e.

Nuž aby hlúposťami a zlostou preplnený článok pána Rudnayho našlech ľudákov do bludu neprivedol, za potrebné držíme poukázať, kto je to ten bojnický prepošt.

Pán prepošt Rudnay, zakiaľ bol len jednoduchý farárko v Bánhide, bol neohrozený ľudák a nedá sa tajiť, že roku 1896. v tatánskom okrese neohrozene bojoval za ľudovú stranu. Ale čo sa stalo? Jeho brat bývalý peštiánsky hlavný kapitán a neskôr hlavný ďarabont v Budapešti, Adalbert Rudnay prišiel k nemu a takto mu povedal: «Ale Lojzo, jestli sa tej ľudovej strany pridržáš budeš, nikdy z teba nič nebude, keď chceš, aby z teba niečo bolo, aby si čím skorej ostal prepoštom, kanonikom, ba biskupom, musíš prejsť na našu liberálnu stranu.» A náš Lojzo Rudnay, keď videl, že ľudová strana pre katolíckych kňazov nie masťné hrnce, (okrem vážnosti u ľudu) len mrzutosti a neprijemnosti poskytuje, takto odpovedal bratovi: «Béla máš pravdu a len škoda, že si mi tú radu skorej nedal.» A preto skrútil gajdy a na flaku vstúpil do liberálnej strany. A jako predtým všetkých liberálov bol by nedbal poslať na dno pekla, tak hneď po jeho premene začal liberálov až do tretieho neba vychalovať. A náš Lojzo sa nezklamal, po jeho prevrate z ľudáka na liberála ostal bojnickým prepoštom! Ja ale on chcel ešte väčšiu hodnosť obsiahnuť v liberálnej strane, ale na jeho nešťastie roku 1905. liberálna strana biedne zahynula. To bol veľký pech! Keby bol vedel, že tá liberálna strana roku 1905 na vnivoč vynde, nebol by z nej vystúpil? Čo tu robiť? Keď sa loď topí, loďný komandant kričí: «Ratuj sa, kto sa oratovať môže!» Aj z liberálov mnohí tak sa ratovali, že vstúpili do ústavnej strany a medzi týmito v tejto strane útočiste hľadal, aj našiel i nás: Lojzo Audnay. Ale keď aj malý člnok ústavnej strany tiež sa stroskotal, hlavný komandant zase kričal: «Ratuj, kto sa ratovať môže!» A mnohí z nich tak sa ratovali, že vstúpili do tej novej liberálnej strany, ktorú oni robotnou menujú, ktorú stranu ale náš slovenský ľud veľmi trefne «*darobnou stranou*» menuje. A náš pán prepošt zase aj do tejto **darobnej** strany vstúpil. Ľudia, pozrite sa na jeho politiku! Za niekoľko rokov Lojzo náš bol: ľudákom, liberálom, ústavníkom a teraz je členom darobnej strany! Máme úfnosť, že pomocou božou aj túto darobnú stránku za krátky čas do hrobu pochováme!

A náš milý Lojzo potom do jakej strany vstúpi? Nuž do ktorej inej, ako medzi social-

demokratov, veď vidíme, jako títo červení kujóni s tou *darebnou stranou* koketirujú! Z toho vidieť, že náš Lojzo svoju politiku tak mení, jako mesiach svoju tvár. Nuž a my katolíci takýchto nestálych máme nasledovať? Veď by nás celý svet vysmál, jako vysmeje aj nášeho Lojza!

Z výšvedených slov vysvitá, že v «Obzore» bojníckeho praepošta uverejnený článok na vážke verejnej mienky nič, zhola nič neznamená a preto ani neni hoden toho, aby sme si ho všimnuli.

Lojzo Rudnay ľudovej strane na oči vyhadzuje, že ona s «revisiou nič nevykonala». Jestli áno, nuž stalo sa to pre tých judášov, ktorí neráz aj v reverende za 30 strieborných zradia ľudovú stranu! Neni tak?

Lojzo Rudnay za zlé má tým katolíckym kňazom, ktorí úverkové a potravné spolky zkladajú, ktorí za to pracujú, aby aj kresťani právo šenkovaní dostali.

Na oči vyhadzuje Kresťanskej ľudovej strane, že «kostolníci s cirkevnou kliatbou sa pri vľobách vyhrážajú».

Haňbite sa pane za túto frázu, ktorú ste zo židovských žurnálov prevzali a neviete ani jeden pád nám uviesť, kde by kostolník s cirkevnou kliatbou bol sa niekomu vyhrážal tomu, ktorý na ľudáka nehlasoval. Keď žid takéto piramidálne somárstvo papuluje, tomu sa nečudujeme, ale keď jeden na prsách križ Kristov nosiaci katolícky kňaz takto vedome nepravdu hovorí, nuž takýto skutok len všeobecné opovrzenie zasluži. Pfuj haňba!

Pán Lojzo Rudnay konečne vo svojom článku hovorí. «**aby sme nežiadali od vlády a za ňou stojacej väčšiny politiku katolícku**».

V Uhorsku je vyše desať millionov katolíkov, teda väčšinu krajiny katolíci tvoria a Rudnay ako katolík a praepošt predsa nahovára katolíkov, aby sme sa zriekli všetkého, čo je s existenciou katolíctva spojené; ale právdza, židia, freimaureri, červení socialisti, tí už môžu žiadať sekularizáciu, štátne školy na celej čiare a všetliaké iné liberálne lahôdky, o ktorých sa židom a liberálom ustavične sníva.

Odporúčame pánu Lojzovi Rudnay, že lepšej urobí, keď sa utiahne, aby svet katolícky ho ani nespovoroval, lebo Kristus pán hovorí,

že beda človekovi, skrze ktorého pohoršenie pričádza. Môže byť presvedčený, že jeho v židovských novinách uverejnený článok jeho **darebnej novej strane nič neosožil našej kresťanskej ľudovej strane ale neškodil!**

K volebným pohybom.

Medzi kandidátmi kresťanskej ľudovej strany a iných stránok politických krem iného, je aj ten veľký rozdiel, že kým ablegátski kandidáti iných stránok sami ponúkajú sa voličom ako staré dievky, voličia kresťanskej ľudovej strany prosia alebo stredišťe o kandidátov, alebo bezprostredne vyzývajú predošlých ablegátov a iných politikov kresťanských, aby v jejich okresoch vystúpili. Kandidáti iných stránok zväčša sami sa kandidujú, odporúčajú, natísajú voličom. Ablegátskych kandidátov kresťanskej ľudovej strany žiada si sám ľud. Toto je ale veľký rozdiel. Preto aj kandidáti kresťanskej ľudovej strany kdekoľvek vystúpia, väčšie a istejšie výhľady majú na vífazstvo ako iní, čo sa sami natísajú ľudu alebo ktorých odporúčia a natísa liberálna vláda. Čistou dôverou kresťanského ľudu, ablegátskych kandidátov kresťanskej ľudovej strany najnovšie postavili v nasledujúcich okresoch volobných:

Bazin (Prešp. stol.) Kandidát: Dr. Augustin *Ochaba*. Po zrušení mandátu Milána Ivánku pre volebné neriady, ľudácky kandidát tento zastupoval už okres a že voličia boli s ním spokojní, toho dôkazom je, že ho znovu a oduševnene kandidovali. Voličia pezinského okresu vôbec už mnoho trpeli následkom neriadov, aké tam nesvedomiti ľudia pri volbách už viackrát ztvárali. Dobre im padá, že v kandidátovi kresťanskej ľudovej strany našli človeka, ktorý nielen náležite zná potreby okresu, lež ako úprimný priateľ s ľudom aj vrele cíti a hotový je dľa možnosti, ako to už v nohých pádoch dokázal, ku pomoci mu prispieť. Volbu svoju preto v pezinskom okrese ako zabezpečenú považovať môže dr. August *Ochaba*.

Eszterháza (Sopron. st.) Kandidát: Pápežský praelat Ján *Molnár*. Ako krajinský vyslanec zastupoval okres nepretržene už od roku 1896. Ľudácki voličia znajú prevelké zásluhy svojho kandidáta, aké svojim ráznym odhodlaným vy-

stupovaním vo verejnom živote a v krajinskom sneme zadovážil si ich kandidát. Veď neni tej katolíckej otázky a toho pohybu, o ktoré by sa vrele rezaujal pápežský praelát Ján *Molnár*. Toto vedia jeho voličia a preto ho aj teraz istotne vyvolia.

Novábanya. (Tekov. st.) Kandidát: Ján *Zelenyák*. Kandidáta dobre znajú voličia mnohých okresov Hornouhorska, kde v početných shromaždeniach ľudových vyznačil sa ako výborný rečník. Ablegátsky kandidát Ján *Zelenyák* bol jedinký ablegát kresťanskej ľudovej strany vtedy, keď povstala. V krajinskom sneme aj prvý rozširoval kresťanske zásady. Prítomne ako farár blahonosne účinkuje medzi pospolitým ľudom a po celom okrese známy je ako oddaný priateľ ktorý ešte aj nemocným, chorým v jejich ne-duhoch a chorobách bezzistne pomáha. Pre tieto a početné iné zvláštne vlastnosti voličia okresu Ujbánya s mimoriadnou oduševnenosťou kandidovali Jána *Zelenyáka* a za ablegáta vyvolia ho istotne.

Sárvár (stol. Vas). Kandidát: Karol *Huszár*. Zriedkavé oduševnenie za tohoto kandidáta panuje po celom okrese. Nielen voličia chlapy, lež ešte aj ženské chodia z domu do domu a agitujú v prospech svojho kandidáta Karola *Huszár*, ktorý nielen v tomto okrese, lež po celom Uhorsku pochvalne známy je ako zmužilý bojovník kresťanskej ľudovej strany. Každý veriaci katolík aj tohoto okresu za prísnu povinnosť si pokladá pri nastavajúcej voľbe hlasovať na Karola *Huszár*, jehož podobizeň donášame v terajšom čísle.

Héthárs (Šárišská st.) Kandidát: Dr. Achilles *Baán* pravotár prešovský. Voličia hétháršskeho okresu v pondelok 21. marca držali poradu, ku ktorej pozvali aj stredisko kresťanskej ľudovej strany. Na toto pozvanie stredisko zastupovaj dr. Alexander *Ernszt*. Početní voličia s všestranným oduševnením kandidovali prešovského pravotára dra Achilesa *Baán*, ktorý s programom kresťanskej ľudovej strany vystúpi a akiste bude aj vyvolený.

Csorna (Sopron st.) Kandidát: Štefan *Rakovszky*. Každý nepredpojatý človek, tak priateľ ako nepriateľ musí uznať, že katolícka cirkev spolu ale aj katolícky ľud, tak v krajinskom zákonodarstve ako za každej príležitosti v celom

verejnom živote nemá odhodlanejšieho a rezkejšieho zastupiteľa, ako je Štefan *Rakovszky*, ktorý okres Csorna zastupoval nepretržene už od roku 1896. a aj pri najbližšej voľbe istotne vyvolený bude.

Kisszeben (stol. Sáros). Kandidát: Georg *Szmrecsányi*. Voličia okresu 21. marca vydržovali veľkú poradu, ku ktorej pozvali aj stredisko kresťanskej ľudovej strany. V mene tejto strany prišiel ku porade dr. Alexander *Ernszt*. Početne shromaždení voličia za ablegátskeho kandidáta okresu Kisszeben jednohlasne a so všestranným oduševnením menovali Georga *Szmrecsányiho*. Tento víťazník kresťanskej ľudovej strany kandidovaný je už vo viacej volebných okresoch.

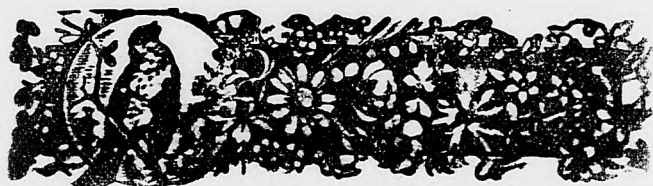
Óbecse (Bács. st.) Kandidát: Dr. Štefan *Adamovich*. Už posiaľ zastupoval tento okres v krajinskom sneme. Pracoval všemožne v záujme svojich voličov. Tí aj znakom úplnej a všestrannej spokojnosti za ablegátskeho kandidáta s istými výhľadmi na víťazstvo znovu menovali dra Štefana *Adamovicha*.

Z nitrianskej stolice.

Bajnóc.

Dňa 27. marca navštívil nás pán Koloman Brestyenzsky, bývalý krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany, aby u nás účtoval. Na tejto ceste sprevádzali ho viacerí prievádzskí mešťania. Poslucháči s napnutou pozornosťou načúvali reč, v ktorej nám bývalý pán poslanec o účinkovaní koalície vlády účtoval. Po ňom prievádzsky pán kaplán jal sa slova a rečnil nám o liberálnych kňazoch, ktorí zapierajú svoje kresťanské presvedčenie a za rôzne odmeny stavajú sa proti svojim veriacim a pomáhajú tým liberálom, medzi ktorými nachodia sa najúhlavnejší nepriatelia cirkvi. My prizvukovali sme rečníkovi, lebo to je predsa smutné, keď kňaz sa postaví proti jedinej kresťanskej strane politickej. Reč táto nepáčila sa nášmu Rudnaymu, (lebo i on je liberálom a i on napadol bol kresťanskú ľudovú stranu v jedných freimaurerských novinách), nazlostený napadol pána rečníka a to tak surovo, že sme sa nad tým pohorsili. Dostal ale hneď svoju odmenu, viem, že nikdy viac sa nebude miešať do toho, čo ho nepáli, lebo Rudnayho nikto nebantoval, mal teda ticho byť,

nikto by nebol vedel, že rečník aj naň cielil. Zlé svedomie nedalo mu pokoja, sám seba zradil. Nemyslím, že by si bol pán Rudnay s týmto jeho nerytierskym vystúpením auktoritu pred ľudom povýšil, Nie, ľud bočí od liberalných pohoničov a má pravdu. My sme sa haňbili za pána Rudnayho, a bolí nás to, že sa natoľko pozabudol. Pravda je, že hnev je veľmi zlý radca. Ináč: Nech žije kresťanská ľudová strana! Nech žije náš kandidát pán Koloman Bre-styenszky!

POLITICKÉ CHYRY.

Gróf Aladár Zichy v kruhu jeho voličov.

Predseda kresťanskej ľudovej strany a bývalý minister okolo osobnosti kráľa, gróf Aladár Zichy, 28. marca vo volebnom okrese Nagykanizsa držal účtovnú reč a z tejto príležitosti vysvetlil svoj politický program. Gróf Aladár Zichy veľké zásluhy má o celý volebný okres a voličia jeho dokázali svoju povdačnosť nielen tým, že mesto Nagykanizsa vyvolilo ho za čestného mešťana, lež aj prítomne prijali ho s hlučnými ováciami a zabezpečili ho svojej nezklatnej vernosti a úplnej oddanosti. Justhovci a socialdemokrati robili síce známe ich škandále a neriady, voličia kresťanskí na stá a stá prítomní jednohlasne oslavovali grófa Aladára Zichyho ako svojho kandidáta. Neboľo tam aj iného slyšať ako hlučné výkriky: **Nech žije gróf Aladár Zichy, ablegátsky kandidát okresu Nagykanizsa!**

Volebný okres Nitrzasámbokrét.

Známy parlamentarný výtečník Georg *Szmrecsányi* najbližšie navštíví voličov zámbokrétskeho okresu a síce 5. apríla v nováckej doline a 6., 7., 8. apríla v doline rudňanskej. Voličia okresu s oduševnením očakávajú tohoto politického výtečníka a chystajú sa k slávnostnému jeho prijatiu.

Z volebného okresu Galánta.

Voličia volebného okresu Galánta jednomyselne požiadali Bélu Turi-ho, hlavného redaktora katolíckeho denníka «Alkotmány», aby v jejich okrese ako ablegát-

sky kandidát vystúpil. Béla Turi odhodlal sa ku to-muto vážnemu kroku a už 3. a 4. apríla navštíví voličov v obciach *Nagy-Súr, Vágszerdahely* a *Szered*. Katolícki voličia! Nepočúvajte na sladké reči liberálov, ktorí vás už toľkokrát oklamali a po celom okrese vašom bojujte zmužile za katolícke zásady. Do posledného chlapa volajte: **Nech žije ablegátsky kandidát Béla Turi!**

Z CUDZOZEMSKA.

Balkánski panovníci na cestách. Peter kráľ srbský konečne uskutočniť smel svoju starú túžbu a v utorok 22. marca popoludní prišiel do Cárskoho Sela, v ten deň večer ruský cár dával dvornú hostinu, na ktorej obidvaja panovníci vyniesli zdravice.

Ruský cár v svojom prípitku prízvukoval, že prichod srbského kráľa do Ruska je novším dôkazom medzi Ruskom a Srbskom jestvujúceho priateľského pomeru. Tento pomer bezpochybne bude zárukou všeobecného pokoja a posluží Srbsku, aby v rade ostatných balkanských národov pokojne a v poriadku vyví-
novať sa mohlo.

Brbský kráľ v svojej zdravici prízvukoval, že jeho skvelé privitanie posilňuje priateľské a úzke sväzky, ktoré Rusko a Srbsko spájajú, taktiež aj verné, pevné priateľstvo Ruska, V tej nádeji navštevuje Rusko, že odtiaľ môže zaniest svojej vlasti tú petešiteľnú zvesť, že v samostatnom pokojnom vývine uprostred ostatných neodvislých balkanských štátov môže dôverovať v mocnom priateľstve cárovom a Ruska.

Kráľ Peter v stredu ráno z Cárskoho Sela odcestoval do Petrohradu, kde urobil návštevy. Večer srbský vyslanec petrohradský dával na počtu svoho kráľa hostinu.

Za príkladom srbského kráľa zas *Ferdinand* kráľ bulharský odcestoval do *Carihradu*, kde sultán na jeho počtu v utorok dával veľkú hostinu. Vo stredu predpoludním v bulharskom kostole na počtu kráľovskému páru bolo «Te Deum». Predpoludním kráľovský pár prítomný bol na zasadnutí vyslaneckej komory, na ktorom z tejto príležitosti prijali návrh zákona, ktorý bulharskému kráľovskému páru za jeho návštevu vyslovuje vdaku.

Popoludní bola veľká vojenská paráda, na ktorej bol prítomný bulharský kráľ, sultán, dedič tureckého trónu, diplomati, ministri, vyslanci a senátori a početné obecenstvo. Večer bulharský kráľovský pár bol u bulharského vyslanca na obede a s týmto sa úradný program návštevy bulharského kráľovského páru vyčerpá. Kráľovský pár potom do pondelka bol hosťom mesta Carihradu.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

BESEDNICA.

Obeta spovednej pečate.

Napísal: *Michal Gahér*, kaplán Orosházskeho.

(Pokračovanie.)

K deportácii na ostrov Nová Kaledónia odsúdený duchovný s jeho strážcami vlakom prišiel do mesta Marseille. Tu ale za niekoľko dní v žalári musel čakať, kým na dlhú morskú cestu vystrojili veľkú loď. Dovčul pred jeho odsúdením, cítil sa v žalári ako tak šťastlivým. Mohol sa modliť, rozjímať a nikto ho v tom neprekážal, bo bol samotný v jeho celle. V meste Marseille ale hodili ho do jednej spoločnej siene, kde modliť sa nebolo možno. Dostal sa do tej najohavnejšej spoločnosti. Boli tam šúdiari, zbojníci, lúpežníci, vrazi, podpalači, anarchisti z celého Francúzska, ktorých pre zločiny tiež odsúdili na ostrov Nová Kaledónia.

Už toto bola veľká pokuta pre statočného človeka, že s takými ľuďmi musel byť v jednej izbe a ich ohavné reči, preklinania a zlorečenia musel ustavične počúvať.

Tito zločinci zbadali hneď, že nový väzeň, ktorého medzi nich hodili s jeho bladou, bojazlivou tvárou nepatrí do jejich spoločnosti a začali ho vysmievať.

— Divajte sa — kričal naň jeden korheľ, ktorý svoju manželku zavraždil — aký pekný vtáčik dostal sa medzi nás. Pohliadnite len na jeho fajnové ručičky, tými si veru ani na liter pálenky nezarobi. A čo viac! veď je to kňaz.

— Dozaista, že je to kňaz — ručal druhý — pozrite len, veď má aj tonzúru! Ha-ha-ha! Kamarádi moji, teraz už bademe mať veselé časy! Tento kňaz nám musí kázeň držať a spievať peknú hrubú omšu.

— Teda kňaz! A k tomu ešte farár! — kričali všetci.

Daktori aj hnusným hlasom hneď začali spievať «requiem». Jedon zas priblížil sa k farárovi a hovoril mu do ucha ohavné reči, nad čím sa ostatní hlasno rehotali. Jedným slovom tak ohavno sa chovali, že sanviktoársky farár mimovoľne myslel na tie hrozné muky, aké do pekla odsúdená duša trpí medzi zatracenými. Toto je opravdové peklo, myslel si.

V meste Marseille celých päť dní čakali v žalári na paroloď. Väzňov potom dvoch a dvoch sputnali refazmi a cez ulice mesta viedli k morskému prístavu. Tu ich vyviedli na loď a ku tvrdým daskám prikuvali refazmi.

Ako sa loď pohla, začala sa hore-dolu kolísať, následkom čoho väzňov napadla najhroznejšia morská choroba. Veľké muky a trápenia, ktoré farár Mont-

moulin na tejto lodi pretrpel, není možno opísať. Paroloď «Dürans», na ktorej ich viezli prešla už suezský kanál a prešla do červeného mora. Horúčosť bola s každým dňom vždy väčšia a väčšia, tak že v miestnostiach nebolo viac k vydržaniu a traja väzni hodili sa do mora, aby sa vyslobodili z veľkého trápenia.

Keď paroloď cez indický oceán konečne blížila sa k Austrálii, odsúdený duchovný upadol do hroznej horúčky, tak že už blízko bol ku smrti. Za viac týždňov ležal ako kus dreva a zhola nič nevedel o sebe. Lekár, ktorý ho liečil na lodi, zpozoroval jeho sny a nad jeho čistými a nábožnými predstaveniami nevedel sa dost načudovať. Ťažko chorý totiž v jeho snách jednotajne vyprával o kostole, držal kázeň o sviatosti pokania a o spovednej pečati, deťom vysvetloval katekizmus, shováral sa s jeho milou matkou, hneď zas stál pred súdnou stolicou a nahlas vykrikol:

— Odsúdili ma a ja predsa nesmiem povedať, kto to zpáchal.

Z tohoto presvedčil sa lekár, že chorý arestant musí byť nevinný. Túto myšlienku sdelil aj kapitáňovi parolode, ktorý ale povedal, že keby aj nevinný bol, nemôže mu pomôcť, bo musí vyplniť rozkaz vrchnosti. Súdna stolica vyniesla výrok a v záležitosti žiadneho väzňa pre jeho sny veru nenariadia nové vyšetrovanie.

Paroloď prišla k ostrovu Tasmania blízko Austrálie ztadiaľ ale ku Novej Kalodonii je ešte asi na 2500, kilometrov. V päťdesiaty deň cesty konečne spatrili Novú Kalodoniú, to ješť novú domoveň ubohého duchovného.

Ako sa blížili k morskému prístavu a k hlavnému mestu Novej Kalodonie, menom Porte de France, všetkých väzňov okuli refazmi a podobne aj duchovného, ako najväčšieho zločince.

— Tak ďaleko od mojej vlasti! — vzdychal si ubohý duchovný.

Prišla mu na myseľ jeho drahá matka a sestra a veľké horúce slzy ronily mu z očí.

— Snáď sa už nikdy domov nevrátim a neuvidím viac moju milú staručkú mamičku — povedal polohlasne.

Teraz ale nemal času zaoberať sa s takýmito myšlienkami. Aknáhle paroloď zakotvila v prístave prišiel na palub správca žalárov a odovzdali mu všetkých väzňov podľa čísiel.

Keď prišiel rad na číslo 5348., lekár lode správcovi žalárov pošuškal do ucha:

— Toto je kňaz a jako myslím, je nevinný.

Správca žalárov zmraštil na to hnevive čelo a povedal:

S číslom 5348. priam tak prísne budeme zachádzať ako s inými. Kňaz, ktorý potupuje svoj stav, není toho hoden, aby sme s ním vlúdnej zachádzali.

Žalárnici zajali všetkých a vohnali do veľkého šiatra...

(Pokračovanie nasleduje.)

CHYRNÍK.

Veľká noc jeho veličenstva kráľa. Jeho veličenstvo kráľ cez veľkonočné sviatky bavil sa v rodinnom kruhu arcikňažny Marie Valerie vo Wallsee, zkadial 29. marca vrátil sa zpiatky do Viedne.

Veľkonočné sviatky v hlavnom meste odbavovali sa zvyčajnými slávnosťami vo všetkých kostoloch. Chrám božie preplnené boly nábožnými, čo je znakom toho, že už aj v Budapešti duch kresťanský začal previevať.

Chýry zo Spiša. V meste Szomolnok vyvolili za r. k. učiteľku slečnou Annu Diószeghi. — Uprázdnenú r. k. učiteľskú stanicu v Chraști obsiahol Koloman Gallo. — V Lešnici toho roku stavať budú celkom novú školu. Robotu prevzal Haszai murársky majster z Kacvína. — V Levocsi dňa 13. marca obesil sa robotník Ján Urbašik v svojej izbe na lampový kliniec. — Vo Švedléri 21. ročný Michal Groh dňa 13. marca v opilom stave 22-ročnému Jánovi Kreiszel s nožom do srdca pichol, ubohý zaraz zomrel. Špatné to mravy! — Na ostatnom novoveskom jarmaku bolo 1630 kusov rožného statku a 520 koní. z toho sa predalo 707 rožného statku a 185 koní. — V obci Kojso dňa 15. marca zhorelo 11 domov. Tak sa zdá, že oheň z nepozornosti povstal. Škoda obnáša asi 15. tisíc korú. — Pri Kézmarku dňa 22. marca podolínska železnica zadlávila jedného neznámeho asi 35. ročného človeka, ktorý zaraz zomrel. Či z nepozornosti prišiel pod vlak alebo či sa úmyslom samovraždy sám hodil na kolajnice ešte nevedno. — V Magure nastala dňa 23. marca opravdivá zima, v ten deň napadol 18. centimetrov vysoký sneh, 24. marca sa tiež celý deň sypal sneh.

Nesvedomitý otec. Pavel Vaculik, robotník vo fabrike na cellulosu v Turč. Sv. Martine, minulý týždeň ušiel z fabriky na neznáme miesto. Nesvedomitý otec v Martine nechal svoje štyri drobné deti, z ktorých najstaršie má sotva ešte osem rokov. Opustené dievky najprv robotníci fabriky vzali do opatery, ale neskôr keď sa otec ani za dlhší čas nevrátil. vrchnosť sa postarala o osirulé dievky. Vrchnosť na všetky strany kurentuje nesvedomitého otca a jestli ho nenajde, dievky dá zaviesť do štátnej útulne.

Ohne. V Žaškove (st. oravská) 13. marca pred polnocou v dome tamojšieho obyvateľa Jána Švába vypukol oheň, ktorý síce dost skoro zahasil, ale predsa zhorely dva domy aj s hospodárskymi stavami. — Aj v Dobronivej (stol. zvolenská) 18. marca zhorelo viac domom. Že či oheň volakto podložil, alebo povsta z neopatrnosti, to sa posil pepodarilo vyšetriť.

DOPISY.

Surány (stol. Gömör.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Z nášho vidieku ešte doteraz žiadnu zprávu v našom milom «Kresťane». Teraz ja osmelujem sa pár riadkov odoslať, prosiac za uverejnenie.

My tu tri obce čisto katolícke a síce: Nagyszuhá, Fazekas Zaulzsán a Susány, patríme pod farnosť Nagyszuhá a je nás 3500 duší pod farnosťou. Zaoberáme sa s roľníctvom a aj tehu a škridlicu, ktoré by sa dost dobre vyplácaly, keby sa mohli vo voľkom dorábať a odosielať, nemáme ale železnice, bárs už viackrát bola vymerená, ale pre nedorozumenia vždy sa odročí jej vystavenie.

Život spoločenský v našej obci je dost živý. Máme katolícky hudobný spolok, ktorý častejšie aj pri službách božích účinkuje. Jestu tu aj vzdelávajúci čitací spolok, do ktorého kizky dostali sme zdarma od predošlého ministra orby. Čo ale je najzanimavejšie, máme až i sklep katolícky, pre ktorý už jeden z našich nepokrstených vlastencov musel obec opustiť. Teraz aj krčmu obecnú dali kresťanovi do árendy, žiaľbohu o tretinu za drahší cenu, jako ju židia mávali, čomu príčina je len lakomnosť daktorých účastinárov. Veľká je u nás to, že niet medzi nami žiadneho spolučitu a či sjednotenia, každý hľadá len na seba a o všeobecný dobrobyt sa nestaráme. Slová, ktoré by nás povzbudzovaly k spoludržaniu sú «prázdny hlas volajúci napúšťa».

Práve tak stojíme u nás aj v politickom ohľade, máme ale pevnú nádej, že sau nás všetko k dobrému obráti skrze Jednotu Katolícku, ktorá veľul má u nás 90 členov. Týchto členov Jednoty by zaiste aj viacej mohlo byť u nás, keby naši ľudia tie milé korunky miesto za dobré spisy a kalendáre Jednoty, nedávali radšej za trúnok «Jajtelesovi». No i na najpeklejšom strome najde sa nakazené ovocie, ktoré keď odpadne, sožerú ho ošipané. V týchto ťažkých časoch nám aj nič nepomôže, jestli vtedy len tak na ľahko budeme brať naše katolícke, politické povinnosti. Neidem ale teraz o politické písať a spomenem inú záležitosť, ktorá sa nás tiež veľmi blízko tyká.

Vzali sme si totiž pred seba, že tejto jary dáme sa do stavenia nového kostola, ale žiaľbohu, sily nám celkom nedostačujú, poeväč nám k tomu chýbuje 10.000 korún a tieto sme prinútení sami poskladať. S božou pomocou ale aj toto sa nám snáď podarí a o dva roky v novom chráme budeme zveľbovať Pána.

Úpenlive prosíme veľko dušných dobrodincoč, keby nám pri tomto veľkom diele ku sláve božej, väčšoumenšou podporou ku pomoci láskave prispieť a príležitostné milodary na našu farnosť odoslať ráčili. Pán Boh nám pomáhaj, daj sily, katolíckeho presvedčenia a pevného sjednotenia i k nastávajúcim voľbám.

Hor' sa katolíci za kandidáta kresťanskej ľudovej strany!

Ludomil.

Vedrőd (Prešp. stol).

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctihodný Pán Redaktor!

Ponevác náš «Kresťan» už vo viac výtiskoch chodí k nám, ráčte mi dovoliť, aby som v ňom pár slov sdelil o našej voderadskej farnosri.

K Voderadom patrí aj filiálka Páld a Nová-Ves. O nás Voderadnoch málo kde počuť. Sme trochu skovaní pred svetom, ale zato tu na okolí sme dobre známi. Voderady majú dobré meno. Dievča rado ide do Voderád za nevestu a mládenec tiež rád ide ta za pacholka slúžiť. Že prečo? To sa opýtajte tých, ktorí to už zkusili. Aj to o nás dobre vedia ľudia, že my vďačne obetujeme na dobrý cieľ aj ten posledný halier. Len jeden príklad vám poviem. U nás na katolícku tlač nasbieralo sa 120 korún. Ani v jednej farnosti sa toľko nenasbieralo v celom arcibiskupstve ostrihomskom, ani v mestách nie, okrem Budapeštu. Z toho ohľadu volajú niektorí Voderady aj «zlatou baňou» a my sa za to nehanbíme.

Aj ako kresťania sme my nie planí. Chvália si nás, že sme pobožní, uctívajú, nie tak suroví ako v mnohých obciach tu okolo Trnavy. Lubíme si sice ešte i upiť, ale aj toho už vždy menej od tých čias, jako si lepšie všimame duševný pokrm: dobrú, *kresťanskú tlač*. Mnohi sme zapísaní do spolku sv. Adalberta (Vojtecha), chodí k nám «Posol B. Srdeca», «Svätá rodina», «Sv. Adalbert» v 40 exemplároch, «Kresťan», «Naše Noviny». Aj Katolícka ľudová Jednota tu má 125 údov. Teda sa hýbeme, vzdelávame. Máme aj úverkový, potravný spolok. Tieto si sice nevšímame tak, jako by to treba bolo, ale myslím, že aj v tomto ohľade sa otvoria mnohým oči a nebudú podporovať svojich nepriateľov, lež samých seba. Však na to je tá Katolícka ľudová Jednota, aby sme «svoj k svojmu» tiahli, «jeden za všetkých a všetci za jedného» pracovali.

Keď si sami nebudeme pomáhať, jako by sme chceli, aby nás Pán Boh požeňnal. Žiaľbohu jako všade tak aj u nás sa najdu ľudia, ktorí radšej so židmi držia a svoje vlastné hospodárske ústavy ohovárajú. Ich obchádzajú. Nuž ale vieme, že to je už ten posledný vták, ktorý do svojho vlastného hniezda špiní.

Čo sa týče nášho politického presvedčenia, my sme všetci do jedného ľudáci. S kresťanskou ľudovou stranou spolu cítime a za ňu vždycky neohrožene bojovať budeme. Pri posledných voľbách nás sice tehďajšie politické pomery trochu pomútily, ale veľ sa budeme usilovať pod bielou zástavou odhlasovať do posledného chlapa na ľudového kandidáta, bárs on ktokoľvek bude. My na osobu nehladáme, len na zásady. Kresťanská ľudová

strana je tá jediná, ktorá našim kresťanským a ľudovým požiadavkám zodpovedá. Tá vládna strana liberálnej roboty veľmi páchne cesnekom starých liberálov a preto my na tých liberalných tatárov hlasovať nebudeme, jejich hromádkovým volebným cigánom na lep nesadneme, za buršle, klobásy, za to čertové mlieko už viac hlasovať nepôjdeme. To sa protiví našej ľudskej hodnosti, zapredať sa nedáme jako zvieratá.

Darmo by prišiel k nám aj národnarský kandidát v bársakej nevinnej koži, my sa k nemu nepripojíme. My sme najsamprv katolíci a len potom národovci. My nechceme mať takého ablegáta, ktorého po volbe na dva na tri roky *zatknú*, ktorý sebe aj svojmu okresu *haňbu* robí a v žiadnom ohľade mu *pomôcť nemôže*. Kresťanská ľudová strana je tá jediná spolahlivá strana, ktorá našu vieru, cirkev, našich kňazov udatne bráni, práva a požiadavky nášho ľudu, zastáva. My prisaháme preto len na zástavu kresťanskej ľudovej strany a sľúbime že v sempeskom okrese jedine tejto zástave dopomôžeme k víťazstvu. **Nech žije ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany!**

Jeden z ľudu.

* * *

Richvald (Kristályfalu, Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

S dovolením znovu prichádzam s týmito pár riadkami.

Na ostatnom výborovom zasadnutí sa u nás moc vážneho ustanovilo. U nás mal doteraz rychtár ročne len smiešnych 20 k. platu, to sa jednohlasne na 100 korún povýšilo, burgari mali len po 10 korún, od terajšia budú mať po 40 korunách. Na to uzavretie výboru zaiste žiaden rozumný občan šomrať nebude, však každý spravodlivý človek uznať musí, že tak rychtár jako aj burgari majú toľko roboty a neprijemnosti, že by ešte aj päť razy toľko zaslúžili. Onedlho bude nová rychtárska voľba, že kto bude zase rychtárom, ani tušenia ešte nemáme; poznamenaf musím, že u nás nikto nechce byť rychtárom, len so silou musíme vše dakoho chytiť.

Aj to sa ustanovilo, že sme v našej obci povinní ohňohasičstvo sriadif. Veliteľom bude náš šikovný pán učiteľ Jozef Oravec.

Ku správe košicko-bohumickej železničnej spoločnosti sme podali prosbopis, v ktorom pýtame, aby sme si na Toporčinku medzi Toporcom a Hollólmnicou mohli sadnúť na vlak a vyzvali sme aj ostatné obce, ktorým je to v záujme, aby sa v tej veci k nám pripojily.

**Neváhajte, keď vás hlava
bolí lež potrebujete hned**

Beretväs-pastille

ktoré za desať minút zastavia najtuhšs
migrén-hlavy bolenie. — **Cena K 1.20.**
Lekármi odporúčaný liek.

K dostaniu v každej lekarni!

Dorába Tomáš Beretväs, lekárnik Kispest. Pri 3 škatulkách
zasielka franko..

Uzavrelo sa aj to, že sa popri celej našej obecnej ceste od haligovskej hranice až ku toporskej stromy budú sadiť. To je veru zvláštne v zime pre cestujúcich veľmi potrebné, aby nepomýlili cestu, okrem toho je to ešte aj pekná ozdoba. V každej veci máme ustavične napredovať!

Z potravných dane za víno sa nám zvýšilo 26 korún, z toho sme nášmu pánu rychtárovi za jeho mnovanie odhlasovali 10 korún. Ovsu, zvlášte čierneho ešte vše v hojnosti máme na predaj, aj slamu dostaf u nás.

S radosťou dám na známosť cteným čitateľom, že behom tohoročného veľkého pôstu sa znovu 18-oria zriekli najškodlivejšieho a najšpatnejšieho liehového nápoja t. j. pálenky a jedna žena sa aj vína zriekla na celý život.

Ohľadom voľby sme už všetci ustanovili (je nás v Riechvalde 100 a na Hafke 28 voličov), že chlap do chlapa na kandidáta kresťanskej ľudovej strany hlasovať budeme. Úfame, že s nami budú aj ostatní naši magurskí bratia. Prosíme kandidátov a kortešov ktorejkoľvek inej strany, aby sa ku nám už neráčili ustávať prekabátiť alebo podplatiť sa my ani za celý svet nedáme. V tej pevnej úfnosti, že sa nám s pomocou božou teraz podarí k víťazstvu viesť peknú zástavu kresťanských zásad, v mene mojich spoluobčanov vyvolávam: Nech žije dr. Anton Beszkid kandidát kresťanskej ľudovej strany!

Jeden výborník.

Odkazy redakcie.

J. K. Sz. Pri najlepšej vôli nebolo možno. Opozídilo sa.

F. K. K. No ale už tento týždeň musite zpravu dostať.

B. H. Cs. Darmo čakáme, o vašich pohyboch žiadnych chýrov.

S. V. Z. Že tí páni držia teraz s «darebnou» stranou, tomu nech sa nikto nečuduje. Držia oni bár aj s diablom z pekla, len s katolíkmí nie.

Ceny potravných článkov.

V Budapešti, 29. marca.

Úradne značené ceny za 100 kilogramov. Pšenica: tisská K 28·20—29·20, stolnobelohradská K 27·70—29·10, peštianska K 28·10—29·10, banátska K 28·10—29·20. — Raž: prvotriedna K 18·65—18·75, druhotriedna K 19·20 do 19·30. — Jačmeň: prvotriedny K 14·10—14·20, druhotriedny K 13·80—14·00. — Proso: K —, do —. — Ovos: prvotriedny K 15·70—16·00, druho-

triedny K 15·20—15·60. — Kukurica: K 12·20—12·40
Repica: K —.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K	22·02	21·00	21·40	21·00	20·60	201·0	19·10
č.		7	7½	8			
K		17·20	14·80	7·60			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Drobné otruby: K 5·80, hrubé K 6·00.

Strova: Fazula obyčajná biela K 22·00—21·00, azula strakavá K 16·00—15·00. — Hrach: nelúpaný, čistý K 30·00—31·00, lúpaný K 46·00—54·00. — Sošovicica: čistá K 26·00—36·00. — Konopné semä: K 23·00 do 24·00. — Mak: K 55·00—57·00. — Rasca (kmin): Kor. 107·00—108·00. Všetko po 100 kilogr.

PODIVNE LACNÉ PLOTY!

Domáce dôroby!

Zriedkavej jakosti.

Veľmi ľahko k upotrebeniu.

Nepočítané listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostiziteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarvit' netreba.
Cena štvorcovho metra od 30 hal. vyšej.

K objednaníu u vylučného dorabateľa:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko zdarma.

Úpozornenie!

Prosím, nepýtajte u kupca jednoducho na krátko „jeden pakel cigorie“, ale s označenou známku

FRANCKOVU CIGORIU,

aby ste boli istá, že máte stálu, rovnú a najlepšiu jakosť tejto cigorie. — Pozorujte pritom na ochrannú známku a náš podpis, lebo naše pakle napodobňujú papierom podobnej farby.

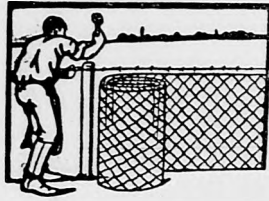

Ochranná známka.

Jindřicha Franckarové

Máte bol'asti?

Trpíte na láмку, pakoštnicu, rheumu, bolenie zubov a hlavy? Prechladol ste alebo snád prievanom zaprí činil ste si nejakú chorobu. Oprobujte len bol'asti ulevujúci, liečiaci, posilňujúci Fellerov Elsa-fluid. Ten je zvlášte dobrý. Tucať na prábu 5 korún. Feller lekárnik Štubica, Kostolná-úlica č. 18. (Záhreb. stol.)

Plot z drôtu najlacnejší

k dostaniu je v dielni

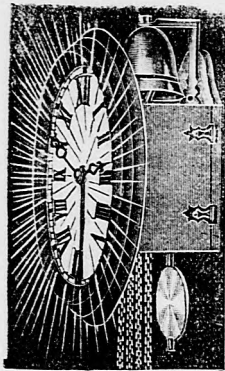
Michala Stadler

na drotové pletivo, sitá a ploty roku 1872. založenj.

Budapest, VI., Váci-körsút 43.

Cenníky franko. Spofahlivá a chytrá výsluha.

Budíček hodiny s vežovým zvonom

Ia. kvalita s 30 hodinovou chodbou, s bijúcim strojom celých a polhodín, budíček s hlasitým zvonom hladko polirovaný, okrúhly rám 30 cm. priemeru, číselník pod sklom, komplet s 3 zlato-bronzovanými fažičkami, zárukou 3 rokov na pisme len K 6.60. Číslo 443-1/2 s číselníkom v noci osvieteným K 7.20. Rísiko vytvorené. Výmena povolená. Vrátenie peňazi. Rosposiela s poštovou dobierkou alebo pri poprednom zaslaní peňazi

Prvá fabrika hodín

HANNS KONRAD c. k. a. dvorný zásielca
Brüx č. 1903. (Čechy).

Veľký bohato ilustrovaný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami zasiela sa každému na žiadosť zdarma a franko.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé drápané 2 K, ľešie 2 K 40 h.; polbiele 2 K 80 h.; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drápané 6 K 40 h. 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri oblednaní 5 kg. franko. —

Hotové postele z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 116 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 58 cm široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim perím 16 K. polpapierie 20 K.; papierie 24 K. jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K. podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Vývoz s postovoi dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo navrat dovolené. Za nezodpovedné navrat peňazi. **S. Benssch v Deschenitz číslo 826.** Böhmerwald. Cenníky franko zdarma.

Umelecké karty

V najfajnejšom bronz-striebornom vyhotovení v najrozličnejších mustrach.

6 kusov mat čierne ...	K —.50
25 > „ „ „ „ „	1.70
6 „ „ malované „	—70
25 „ „ „ „ „	2.80
6 „ najfajn. čierne „	—60
25 „ „ „ „ „	2.—
6 „ „ malované „	—85
25 „ „ „ „ „	2.70

Odpredávačov prosíme žiadať si osobitné oferty. Zasielanie stáva sa franko pri poprednom doposlaní peňazi skrze c. a. k. dvorného zásielca

HANNS KONRAD

Brüx č. 1909. (Čechy).

Hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami zdarma a franko

Presvedčte

sa o súcosti mojej firmy, keď z príležitosti článkov potrebných alebo dlarov, keď na dopisničke pýtate si môj hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami, ktorý na žiadosť franko a zdarma posielam

c. a. k. dvorný zásielca

Hanns Konrad
Brüx č. 2135. (Čechy).

Pozvanie.

Gombášsky kr. potravný spolok dňa 3-ho apr. b. r. o 3. hodine popoludni v gomb. rkath. škole bude riadne valné shromaždenie vydržiavať! Predmety: 1. Oznam správy a dozorstva o výsledku obchodu, predostretie vážky a udobrenie teže. 2. Voľba správy a dozorstva. 3. Uzavretie o čistom osohu. 4. Voľba dvoch uhdnoveznujúcich zapisnice. 5. Návrhy. Gombáš, 22. marca 1910.

Správa.

Oznamy prijíma
administrácia
KREŠTAN

Osožné a chytré prevedenie parcellovenia.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelezete» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provozovanie parcellovenia a ku tomuto cieľu udelovanie požíčiek. Cieľe ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaníu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovenia (rozumie sa prácami právnymi, merníckymi a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý postará sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovenia ústav ochotne povoluje požíčku ochotne odosiela. — Výhody poluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovenia. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osohu, 4. Odpredavateľ naraz v jednej sumne dostane kúpnu cenu. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštne výhody ústavom povolenej požíčky ku parcellovaníu: 1. Prípadný diel podlžnosti spláca sa pozadné. 2. Požíčky povolujú sa počnúc už od 300 orún. 3. Požíčka vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len lacné uhdnovenie notárske. Ústav požíčku vypovedať nemôže.

Tlačou Stephaneuma úč. spol. v. Budapešti, VIII., Szentkirályi-utca 28/a.

Brády-ho

Žalúdkové kvapky s ochrannou známkou Panny Marie mariacelskej, ktoré ľud menuje žalúdkovými kvapkami mariacelskými, už od tridsať rokov tak osožne pôsobia, že v každej domácnosti nevyhnutne sú potrebné. Kvapky tieto nedostiziteľne dobre účinkujú pri každého druhu zhubení žalúdka, proti záhe, neriadnej stolici, křícom v žalúdku a v hlave, dávaniu, bezsnosti, bezkrvnosti a biadosti. K dostaniu sú v každej lekárni. Cena veľkej zasielajú. Objednať sa môžu poštu a zasielať fľašky K 1.40, malej fľašky 80 hal. 6 fľašiek 5 K, 3 duplované fľašky za 4.50 K franko sa K. Brády lekáreň k „Uhorskému Kráľovi“ Viedeň, I., Fleischmarkt 2., Sklad 212. Pozorujme na ochrannú známku s vyobrazením Panny Marie Cellanskej, na červené zabalenie a na podpis pod obrazom. II

Rušeň!

!!! S 18 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

Odporuča najvreljej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe

s dvojím vystrojením ku čistieniu.

!! Úplná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

!! Najjednoduchjší a najdekošalejší mlátebný stroj prítomnosti !!

Bez strojnika lahko k vedeniu bár ktorým gázdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobytá trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatíu atd.

Ludvika Kállai ktoré sa v našej vlasti najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Ochranca zdravia je v každej domácnosti nevyhnutne potrebný pôvodný

Slanovinový lieh sily

K dostaniu je všade vo fľaškách po 40 hal. 1 a 2 korunách. Prijať treba len povodný slanovinový lieh sily.

● Pri objednávkach na naše ohlasy,
● prosíme odvolávať sa vždy na náš
● časopis.